

ADVIES Nr. 2.206

Zitting van dinsdag 23 maart 2021

Wetsvoorstel tot invoering van een geschiktheidsattest en teneinde de vlotte wedertewerks-
ting van zieke werknemers te ondersteunen (DOC 55 1653/1)

x x x

ADVIES Nr. 2.206

Onderwerp : Wetsvoorstel tot invoering van een geschiktheidsattest en teneinde de vlotte wedertewerkstelling van zieke werknemers te ondersteunen (DOC 55 1653/1)

Bij e-mail van 13 januari 2021 vraagt de secretaris van de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, namens mevrouw Marie-Colline Leroy, voorzitter van die commissie, het advies van de Nationale Arbeidsraad over een wetsvoorstel tot invoering van een geschiktheidsattest en teneinde de vlotte wedertewerkstelling van zieke werknemers te ondersteunen (DOC 55 1653/1).

Dat wetsvoorstel beoogt de invoering in het door de huisarts uitgereikte ziekteattest van een geschiktheidsattest waarin hij omschrijft welke resterende tewerkstellingsmogelijkheden en -beperkingen hij ziet, in samenspraak met de werknemer.

Het wetsvoorstel beoogt ook de aanpassing van de wetgeving in verband met de re-integratietrajecten.

De bespreking van die adviesaanvraag werd toevertrouwd aan de ad-hocwerkgroep die is belast met de kwesties betreffende de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem.

Op verslag van die werkgroep heeft de Raad op 23 maart 2021 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij e-mail van 13 januari 2021 vraagt het secretariaat van de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, namens mevrouw Marie-Colline Leroy, voorzitter van die commissie, tegen 22 februari 2021 het advies van de Nationale Arbeidsraad over een wetsvoorstel tot invoering van een geschiktheidsattest en teneinde de vlotte wedertewerkstelling van zieke werknemers te ondersteunen (DOC 55 1653/1).

Ook aan de Raad van State, het Rekenhof, het Nationaal Intermunicipaal College, de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, het beheerscomité van het RIZIV, de VDAB, Forem, de BVAS, Domus Medica en de VVKB (Beroepsvereniging voor klinisch psychologen) wordt om advies gevraagd.

De bedoeling van dat wetsvoorstel is om tijdelijk aangepast of ander werk te stimuleren tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid in de vorm van een gedeeltelijke of progressieve werkhervatting en om aan te sporen tot de invoering van een re-integratietraject. Het voorstel is gebaseerd op het systeem dat sinds 2010 in het Verenigd Koninkrijk bestaat.

Het wetsvoorstel beoogt de invoering in het door de huisarts uitgereikt ziekteattest van een nieuw luik met een geschiktheidsattest. Het bestaande ziekteattest zou worden gewijzigd om er een bijkomende vermelding aan toe te voegen waarin de huisarts omschrijft welke resterende tewerkstellingsmogelijkheden en -beperkingen hij ziet, in samenspraak met de werknemer.

Dat nieuwe luik van het ziekteattest zou geen verplicht karakter hebben, d.w.z. dat de huisarts niet verplicht zou zijn om het in te vullen, de werkgever er wettelijk niet toe verplicht zou zijn om het te vragen en de werkgever en werknemer er niet toe verplicht zouden zijn om aangepast of ander werk voor te stellen of te aanvaarden.

Dat wetsvoorstel beoogt ook de aanpassing van de wetgeving in verband met de re-integratietrajecten zodat de werkgever het initiatief voor een dergelijk traject kan nemen tijdens de hele periode van arbeidsongeschiktheid (afschaffing van de wachttijd van 4 maanden), en wil erin voorzien dat het gewaarborgd loon verschuldigd blijft aan de werknemer die het werk gedeeltelijk hervat en dat het gewaarborgd loon niet meer verschuldigd zou zijn als die werknemer vervolgens ziek wordt.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Context van de bespreking van het wetsvoorstel

De Raad heeft het voorgelegde wetsvoorstel met de meeste aandacht en belangstelling besproken, in het licht van de adviezen die hij inzake de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem al heeft uitgebracht (advies nr. 1.923 van 24 februari 2015, advies nr. 1.984 van 7 juni 2016, advies nr. 2.090 van 26 juni 2018, advies nr. 2.099 van 25 september 2018 en advies nr. 2.108 van 18 december 2018) en bijgevolg van de principes die hij in zijn adviezen heeft omschreven en waaraan de vrijwillige terugkeer naar werk van die personen volgens hem moet beantwoorden.

Tijdens zijn bespreking heeft hij ook kennis genomen van het advies dat werd uitgebracht door het beheerscomité van de uitkeringsverzekering voor werknemers van het RIZIV, in het bijzonder van de analysenota van het wetsvoorstel van de dienst voor uitkeringen alsook het advies van de Raad van State.

B. Bespreking van het wetsvoorstel

1. De Raad constateert met genoegen dat het voorgelegde wetsvoorstel de terugkeer naar werk van zieke personen wil bevorderen en aansluit bij hun vrijwillige terugkeer naar het werk. Het betreft immers één van de fundamentele principes van een terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem die de Raad heeft gewild en dat werd uitgewerkt in zijn voormelde adviezen.

2. De Raad merkt evenwel op dat het wetsvoorstel verschillende principiële en technische vragen doet rijzen, die werden opgeworpen door het voornoemde advies van de Raad van State, het voornoemde advies van het beheerscomité van de uitkeringsverzekering voor werknemers van het RIZIV, en in het bijzonder de voornoemde technische analysesnota van de dienst voor uitkeringen. Hij onderschrijft die constatering en analyses.

3. De Raad constateert meer bepaald dat het wetsvoorstel niet duidelijk is over de samenhang met de maatregelen die op het vlak van de re-integratie van zieke werknemers op de arbeidsmarkt bestaan:
 - De hervatting van een activiteit met toestemming van de adviserend arts tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid ("toegelaten arbeid" - artikel 100, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 en artikel 31/1 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten).

 - Het volgen van een programma inzake beroepsherscholing tijdens de arbeidsongeschiktheid (artikel 109 bis van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994).

 - De re-integratietrajecten voor sociaal verzekerden die zijn gebonden door een arbeidsovereenkomst (boek I, Titel 4, Hoofdstuk VI van de Codex over het welzijn op het werk) en voor niet door een arbeidsovereenkomst gebonden sociaal verzekerden (afdeling VI quater van hoofdstuk III van titel III van het koninklijk besluit van 3 juli 1996).

4. Verder constateert de Raad dat het wetsvoorstel de kwestie van het aansporen van de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem, benadert door middel van bepaalde specifieke aspecten terwijl een dergelijke aansporing in het kader van een groter geheel aangepakt moet worden.

De Raad herinnert er dienaangaande dat hij in zijn advies nr. 2.099 concrete voorstellen formuleert om de re-integratieprocedure en bijgevolg de regelgeving te optimaliseren, met name op het vlak van re-integratietrajecten, zodat die re-integratieprocedure versterkt en vereenvoudigd wordt om de kansen op re-integratie van werknemers met een gezondheidsprobleem bij dezelfde werkgever te maximaliseren, zonder de mogelijkheden om weer op de arbeidsmarkt te stappen bij een andere werkgever uit te sluiten. Hij vraagt in dat advies ook een intensievere begeleiding voor een vrijwillige terugkeer naar werk.

De Raad merkt op dat in het regeerakkoord van 30 september 2020 (https://www.belgium.be/sites/default/files/Regeerakkoord_2020.pdf, bladzijde 38) het volgende wordt bepaald: "De re-integratie van langdurig zieken op het werk en de arbeidsmarkt wordt verder versterkt, in overleg met de sociale partners. Daarom zullen o.a. de aanbevelingen in het unaniem advies (nummer 2099) van de NAR van september 2018 worden uitgevoerd."

In dat verband heeft de Raad grondig en constructief van gedachten kunnen wisselen met de beleidscellen Werkgelegenheid en Sociale Zaken, die, in nauwe samenwerking met de administraties van de respectievelijke FOD's en de Gewesten, hun schouders zetten onder de uitvoering van dat advies nr. 2.099. De Raad betuigt zijn steun aan dat regeringsinitiatief en is voornemens zijn werkzaamheden inzake de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met gezondheidsproblemen voort te zetten door zich met name op die uitvoering van zijn voornoemde advies nr. 2.099 te focussen.

5. De Raad is bijgevolg de mening toegedaan dat het voorgelegde wetsvoorstel de initiatieven van de regering met het oog op de uitvoering van het voornoemde advies nr. 2.099 dreigt te doorkruisen. Met het oog op de efficiëntie, duidelijkheid en rechtszekerheid waarvoor zo snel mogelijk gezorgd moet worden, onderstreept hij dan ook dat hij de voorkeur wil geven aan een uitdieping van de door de regering voorgestelde denksporen in plaats van het voorgestelde wetsvoorstel dat de resultaten van de aldus aan de gang zijnde werkzaamheden wel eens zou kunnen kortsluiten of zelfs vertragen, wat hij niet wenst.
